

Asia: VN/16660/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi avoimen datan direktiivin täytäntöönpanoa koskevasta lainsäädännöstä

Tiedonhallintalain ja julkisuuslain muutokset

Onko ehdotuksella vaikutuksia, joita ei ole vielä tunnistettu, erityisesti lakien soveltamisalassa oleviin organisaatioihin? Millaisista vaikutuksista on kyse tai miten niitä olisi mahdollista arvioida tarkemmin?

Liikennevakuutuskeskus (LVK) on liikennevakuutuksen toimeenpanon ja kehittämisen lakisääteinen keskusyhteisö.

Liikennevakuutuksen toimeenpano on perustuslain 124 §:n sekä liikennevakuutuslain nojalla annettu yksityisten vakuutusyhtiöiden, Valtiokonttorin sekä Liikennevakuutuskeskuksen tehtäväksi, jolloin kyse on julkisen hallintotehtävän hoitamisesta.

LVK pitää lähtökohtaisesti hyvänä, että lakiehdotuksella pyritään edistämään julkisen sektorin tietojen tehokkaampaa hyödyntämistä sekä kaupallisiin että ei-kaupallisiin tarkoituksiin. Esimerkiksi paikka- ja säätiedot saattavat olla myös vakuutusliiketoiminnan kannalta hyödyllisiä.

Tiedonhallintalain 3 §:n 4 momentissa on nimenomaisesti säädetty lain soveltamisesta yksityisiin yhteisöihin taikka muihin kuin viranomaisena toimiviin julkisoikeudellisiin yhteisöihin siltä osin kuin ne hoitavat julkista hallintotehtävää tai käyttävät julkista valtaa. Nyt ehdotettavat muutokset tiedonhallintalakiin (24 a ja 24 b §:t) koskisivat soveltamisalaa koskevan säännöksen mukaan siten myös liikennevakuutusyhtiöitä. Hallituksen esityksessä ei ole kuitenkaan perusteltu sitä, miksi näitä uusia säännöksiä tulisi soveltaa yksityisiin yhteisöihin.

Vakuutusliiketoiminnassa ei synny direktiivin tarkoittamaa tietoa, kuten esimerkiksi reaaliaikaista tai tiheästi päivittyvää tietoa, joka ei sisältäisi henkilötietoja, taikka arvokkaita tietoaineistoja. Näin ollen uusia tiedonhallintalakiin suunniteltuja säännöksiä (24a § ja 24b §) ei ole perusteltua soveltaa liikennevakuutusyhtiöihin. Tämän johdosta tiedonhallintalain 3 §:n 4 momenttia tulisi muuttaa siten,

ettei 24a § ja 24b §:iä sovellettaisi yksityisiin henkilöihin tai yhteisöihin taikka muihin kuin viranomaisena toimiviin julkisoikeudellisiin yhteisöihin niiden hoitaessa julkista hallintotehtävää. Edellä mainituin perustein myöskään julkisuuslain (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)) 16 § ja 34 §:ään suunniteltuja muutoksia ei tulisi soveltaa vakuutusyhtiöihin.

Ehdotuksessa ja direktiivissä ei velloiteta rajapintojen, jotka olisivat nimenomaan avoimia, käyttöön. Mitä mieltä olette väitteestä, että viranomaiset oman harkintansa mukaan käyttäisivät avoimia rajapintoja joka tapauksessa silloin, kun se on tarkoituksenmukaista?

-

Onko ehdotettujen muutosten johdosta tarpeen muuttaa myös jotain erityislainsäädäntöä, jota ei esitysluonnoksessa ole tunnistettu?

-

Laki eräiden julkisten yritysten tietojen uudelleenkäytöstä

Kommentit laista eräiden julkisten yritysten tietojen uudelleenkäytöstä kokonaisuutena.

Lakia eräiden julkisten yritysten tietojen uudelleenkäytöstä em. lain soveltamisalaa koskevien säännösten perusteella sovellettaisi liikennevakuutuksen toimeenpanossa, joten tältä osin LVK:lla ei ole lausuttavaa.

Millaisiin yrityksiin toimialallanne tai alueellanne ehdotettu laki tulisi sovellettavaksi?

-

Tunnistattekko julkisia yrityksiä koskevaa sääntelyä, jota olisi ehdotetun lain johdosta muutettava tai joka on sen kanssa ristiriidassa?

-

Onko tiedossanne sääntelyä, joka velvoittaa ehdotetun lain soveltamisalassa olevia julkisia yrityksiä antamaan niiden hallussa olevia asiakirjoja uudelleenkäytettäväksi?

-

Onko tiedossanne sääntelyä, joka velvoittaa ehdotetun lain soveltamisalassa olevia julkisia yrityksiä julkaisemaan tai julkistamaan niiden hallussa olevia asiakirjoja, mutta jonka tosiasiallisena tarkoituksena tai vaikutuksena on tietojen uudelleenkäyttö kaupallisiin tai muihin tarkoituksiin?

-

Onko ehdotetun lain soveltamisalassa oleviin yrityksiin tai muihin toimijoihin sellaisia vaikutuksia, joita ei ole tunnistettu? Millaisista vaikutuksista on kyse tai miten niitä olisi mahdollista arvioida tarkemmin?

-

Onko asiakirjojen uudelleenkäytön salliminen ominaista tai olennaista jonkin ehdotetun lain soveltamisalassa olevan julkisen yrityksen liiketoiminnalle?

-

Laki julkisin varoin tuotettujen tutkimusaineistojen uudelleenkäytöstä

Kommentit laista julkisin varoin tuotettujen tutkimusaineistojen uudelleenkäytöstä kokonaisuutena.

Lakia julkisin varoin tuotettujen tutkimusaineistojen uudelleenkäytöstä ei em. lain soveltamisalaa koskevien säännösten perusteella sovellettaisi liikennevakuutuksen toimeenpanossa, joten tältä osin LVK:lla ei ole lausuttavaa.

Onko ehdotuksella vaikutuksia tutkimusaineistojen tuottaviin tai julkaiseviin tahoihin, joita ei vielä ole tunnistettu? Millaisista vaikutuksista on kyse tai miten niitä olisi mahdollista arvioida tarkemmin?

-

Onko olemassa riskiä siitä, että tutkimusaineistoja ei enää asetettaisi julkisesti saataville sen vuoksi, että ehdotettu laki tulisi niihin julkaisun johdosta sovellettavaksi?

-

Missä laajuudessa tutkimusaineistojen maksutonta saatavuutta edellytetään jo nykyään osana julkista tutkimusrahoitusta?

-

Tunnistatteko tutkimusaineistoja, niiden tuottamista tai hyödyntämistä koskevaa sääntelyä, jota olisi ehdotetun lain johdosta muutettava tai joka on ehdotetun sääntelyn kanssa ristiriidassa?

-

Arvokkaat tietoaineistot

Onko toimialallanne tai toiminnassanne tunnistettu tietoaineistoja, jotka mahdollisesti tai todennäköisesti tultaisiin komission toimesta säätämään arvokkaiksi tietoaineistoiksi?

HE-luonnoksen mukaan arvokkailla tietoaineistoilla tarkoitetaan asiakirjoja, joiden uudelleenkäyttöön liittyy merkittäviä yhteiskunnallisia tai ympäristöön tai talouteen liittyviä hyötyjä, erityisesti siksi, että ne soveltuvat lisäarvopalvelujen, sovellusten sekä uusien laadukkaiden ja ihmisarvoisten työpaikkojen luomiseen, ja näihin tietoaineistoihin perustuvista lisäarvopalveluista ja -sovelluksista hyötyvien joukko voi olla suuri. Emme ole tunnistaneet toimialallamme tällaisia tietoaineistoja. Arvokkaat tietoaineisto tullessaan määrittelemään myöhemmin komission täytäntöönpanosasetuksella, joten tarkemman vaikutusanalyysin tekeminen tässä vaiheessa on mahdotonta.

Onko toimialallanne tai toiminnassanne varauduttu arvokkaiden tietoaineistojen sääntelystä johtuviin vaikutuksiin? Miten kuvailisitte vaikutuksia ja niihin varautumista? Antakaa mahdollisuuksien mukaan myös euro- tai lukumääräarvioita.

-

Yleiset kommentit

Yleiset kommentit hallituksen esityksen luonnoksesta ja ehdotetun sääntelyn vaikutuksista kokonaisuudessaan.

-

Tuulensuu Antti
Liikennevakuutuskeskus